

Tietoa raskaudenkeskeytyksestä

Päätös keskeyttää raskaus

Raskaudenkeskeytykseen voi päätyä monista eri syistä. Päätös raskaudenkeskeytyksestä voi olla helppo ja ainoa oikealta tuntuva vaihtoehto heti alusta lähtien. Joskus toivottunakin alkanut raskaus voi muuttua ei- toivotuksi raskaudeksi esimerkiksi sikiöpoikkeavuuksien tai elämänolosuhteiden muutosten vuoksi. Usein raskaudenkeskeytys herättää ristiriitaisia tunteita ja ajatuksia. Vaihtoehtoja raskaudenkeskeytykselle on jatkaa raskautta ja ottaa lapsi vastaan tai lapsen antaminen adoptioon.

Vaikka aikaa on käytössäsi vain rajallisesti, raskaudenkeskeytyspäätöksen tulee olla harkittu ja omalle itsellesi hyvin perusteltu. Keskustelu läheisten kanssa voi auttaa päätöksenteossa, mutta päätökseen ei saa liittyä painostusta. Voit saada tukea päätöksentekoon myös lukemalla Duodecimin Terveyskirjastosta artikkelin: [Abortti ja psyykinen hyvinvointi](#).

Laki raskaudenkeskeytyksistä Suomessa

Raskaudenkeskeytyksen voi saada **naisen omasta pyynnöstä alle 12 raskausviikolle** ja Valviran (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviranomainen) päätöksellä 20 raskausviikolle asti, **kun lain edellyttämät perusteet täyttyvät**:

- Nainen on alle 17- tai yli 40 -vuotias tai hän on synnyttänyt neljä lasta.
- Lapsen synnyttäminen ja hoito olisi naiselle huomattava rasitus (sosiaaliset syyt).
- Raskaaksi tulemiseen liittyy rikos.
- Lapsen äidin tai isän sairaus vakavasti rajoittaisi heidän kykyään hoitaa lasta.

Valviran päätöksellä raskaus voidaan keskeyttää sikiöepämuodostumien tai sikiön vakavan sairauden vuoksi raskausviikolle 24 asti. Raskauden kestosta riippumatta raskaus voidaan keskeyttää, jos sen jatkuminen uhkaa äidin henkeä tai terveyttä.

Tutkimukset ennen keskeytystä

Raskaudenkeskeytystä varten **tarvitaan lähete sairaalaan (AB1 lomake)**. Lähetteen saat omasta perusterveydenhuollosta tai yksityislääkäriltä. Lähettävän lääkärin kanssa voit keskustella raskaudenkeskeytyksestä ja sen jälkeisestä ehkäisystä. Lisäksi tutkitaan tarvittaessa veriryhmä ja otetaan sukupuolitautinäytteet.

Lähettävä lääkäri kertoo, **varaatko ajan itse sairaalaan vai odotatko yhteydenottoa sairaalasta**. Aika annetaan yleensä 1–2 viikon sisään. **Ota sairaalaan mukaan AB1 lomake**.

Aikaa on hyvä varata noin 2 tuntia. Poliklinikkakäynnillä varmistetaan vielä raskauden kesto gynekologisella tutkimuksella ja ultraäänitutkimuksella.

Raskaudenkeskeytysmenetelmät

Keskeytystavasta sovitaan yhdessä lääkärin kanssa. Alle 12 raskausviikkoa kestäneen raskauden voi keskeyttää lääkkeellisesti tai kirurgisesti. **Pääsääntöisesti raskaus keskeytetään lääkkeellisesti**, sillä se on luonnonmukaisempi menetelmä. Lääkkeellisessä keskeytyksessä vältetään nukutus ja kohtuun kohdistuva kirurginen toimenpide. Jos raskausviikot ovat alle 10, **voi lääkkeellisen keskeytyksen tehdä halutessaan kotona**, muutoin keskeytys hoidetaan sairaalassa. **Kirurginen keskeytys** tehdään päiväkirurgisesti sairaalassa. **Yli 10 viikkoa jatkuneessa raskaudessa** keskeytys hoidetaan aina sairaalassa lääkkeellisesti.

Keskeytyksen jälkeen

Raskaudenkeskeytyksestä toipuminen on yksilöllistä. **Jälkivuoto** voi kestää 2–4 viikkoa. Aluksi vuoto voi olla kuukautisvuotoa runsaampaa muutaman päivän ajan, mutta niukkenee vähitellen. **Vältä jälkivuodon aikana** uimista, kylpemistä, tamponien tai kuukupin käyttöä sekä yhdyntöjä **tulehdusriskin vuoksi**. Voit tuntea **kipua** vielä muutamana päivänä keskeytyksen jälkeen. **Sairasloman** pituus on 2 päivää.

Kuukautiset alkavat yleensä 4–7 viikon kuluttua keskeytyksestä. Koska uusi raskaus voi alkaa jo ennen ensimmäisiä kuukautisia, joten **huolehdi ehkäisystä heti raskaudenkeskeytyksen jälkeen**. **Ehkäisytabletit, ehkäisyvälikappaleen tai -renkaan** voi aloittaa jo keskeytyksen jälkeisenä päivänä. **Ehkäisykapselin** voi asentaa heti keskeytyksen jälkeen ja **kierukan** seuraavan kuukautisvuodon alussa. Voit keskustella lisää raskaudenehkäisystä lääkärisi ja hoitajien kanssa. Lue lisää raskauden ehkäisystä nettisivuilta: www.terveyskirjasto ja www.vaestoliitto.

Raskaudenkeskeytyksen jälkeen on tärkeää antaa itselleen lupa tuntea sellaisia tunteita kuin tuntee ja hoitaa itseään hyvin. Voit olla helpottunut ja tyytyväinen, mutta saatat olla myös surullinen raskauden päättymisestä. Joskus raskaudenkeskeytys aiheuttaa myös katumuksen ja syyllisyyden tunteita. Tässä voi auttaa keskustelu läheisten kanssa, mutta voit tarvita myös keskusteluapua ulkopuolisen ammattiauttajan kanssa. Sairaalan tai oman terveyskeskuksen kautta voit päästä juttelemaan psykiatrisen hoitajan, psykologin, seksuaalineuvojan, sosiaalityöntekijän tai teologin kanssa. Hoitohenkilökunnan kanssa voit ottaa puheeksi mieltäsi askarruttavat aratkin asiat luottamuksellisesti.

Mahdolliset ongelmat

Molempien raskaudenkeskeytysmenetelmien jälkeiseen toipumiseen voi liittyä ongelmia, mutta ne ovat melko harvinaisia. Joskus keskeytykseen voi liittyä kovaa kipua tai runsasta vuotoa. Kohtutulehdukseen liittyvät yleensä myöhemmin alkava runsas tai pahanhajuinen vuoto, pitkittyneet alavatsakivut sekä kuume. Tulehdus hoidetaan yleensä antibioottikuurilla. Joskus pitkittyneen vuodon syy on kohdun epätäydellinen tyhjentyminen, joka voidaan hoitaa uusimalla

lääkehoito tai toimenpiteellä. Raskaudenkeskeytysten ei ole todettu aiheuttavan ongelmia raskaaksi tulemiseen myöhemmin, mutta toistuvat raskaudenkeskeytykset voivat altistaa ennenaikaisille synnytyksille tulevissa raskauksissa. Jos sinulle tulee ongelmia raskaudenkeskeytyksen jälkeisessä toipumisessa, ota yhteyttä sinua hoitaneeseen sairaalaan.

Lisätietoa raskauden keskeyttämisestä voit lukea nettisivulta www.terveyskyla.fi/naistalo, seksuaaliterveys.